

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. Mgr. Bc. Lucií Koupilovou, advokátkou, se sídlem Sokolská třída 1204/8, Ostrava, proti žalovanému: **Magistrát města Ostravy**, se sídlem Prokešovo náměstí 1803/8, Ostrava, zast. Mgr. Milanem Šebestou, LL.M., advokátem, se sídlem Jakubská 121/1, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2017, č. j. S SMO/196270/17/OD/Bře, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2018, č. j. 22 A 125/2017 – 65,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 5. 2017, č. j. S-SMO/196270/17/OD/Bře, žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí ze dne 3. 4. 2015, č. j. JIH/022638/15/VŽP/Kle, kterým Úřad městského obvodu Ostrava - Jih (dále jen „prvoinstanční orgán“) vydal stavební povolení na část stavby „Cyklistická stezka Proskovická, Blanická“ SO 111.1 Cyklostezka a chodník v k. ú. Výškovice u Ostravy, SO 111.2 Cyklostezka a chodník v k. ú. Stará Bělá, SO 112.1 Podélná stání na ulici Srbské, SO 112.2 Podélná stání na ulici Junácké, SO 201.1 Opěrná zeď v k. ú. Stará Bělá, SO 202 Opěrné zdi podél ulice Blanické, SO 301.2 Odvodnění komunikací v k. ú. Stará Bělá. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný odmítl námitku žalobce, že se o vydání stavebního povolení dověděl až v roce 2017. Vysvětlil, že

žalobce byl účastníkem stavebního řízení v postavení majitele sousedního pozemku parcelní číslo X v katastrálním území Stará Bělá a stavební povolení mu tak bylo doručeno veřejnou vyhláškou dne 26. 4. 2015. Vzhledem k tomu, že žalobce podal odvolání až dne 11. 4. 2017, podal jej opožděně. Žalovaný odmítl, že by žalobce vlastnil pozemek parcelní číslo 3828/1 v katastrálním území Stará Bělá, na kterém má být umístěna předmětná stavba, neboť jejím vlastníkem bylo podle katastru nemovitostí v době vydání stavebního povolení Statutární město Ostrava a žalobce nepředložil podklady, které by dokazovaly, že je vlastníkem uvedeného pozemku.

[2] Rozsudkem ze dne 23. 4. 2018, č. j. 22 A 125/2017 - 65, Krajský soud v Ostravě zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku odmítl, že by žalovaný pochybil při posouzení vlastnictví k pozemku parcelní číslo 3828/1 v katastrálním území Stará Bělá. Žalovaný správně konstatoval, že ke dni vydání stavebního povolení bylo podle katastru nemovitostí vlastníkem pozemku Statutární město Ostrava a žalobce nepředložil podklady, které by prokazovaly něco jiného. Krajský soud v této souvislosti poukázal na § 984 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a poznamenal, že Statutární město Ostrava nabylo vlastnické právo k pozemku na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. Krajský soud dovodil, že žalobce brojí proti způsobu, jakým mu prvoinstanční orgán doručil stavební povolení. Žalobce však podle krajského soudu nepopřel, že byl účastníkem řízení o stavebním povolení podle § 109 odst. 1 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, v postavení vlastníka pozemku, který sousedí s pozemky, na kterých má být umístěna stavba cyklistické stezky. Žalovaný tedy při doručování stavebního povolení žalobci postupoval v souladu s § 112 odst. 1 a § 115 odst. 5 stavebního zákona ve spojení s § 144 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Podle právní úpravy platné v rozhodné době se stavební povolení doručovalo pouze stavebníkovi a vlastníkovi stavby, na které má být provedena změna. Tedy i v případě, že by byl žalobce vlastníkem pozemku, na kterém je stavba prováděna, a jeho účastenství by tak vycházelo z § 109 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, prvoinstanční orgán by mu doručoval oznámení o zahájení řízení i stavební povolení veřejnou vyhláškou.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že mu prvoinstanční orgán měl doručit stavební povolení do vlastních rukou podle § 144 odst. 6 ve spojení s § 27 odst. 1 správního řádu, protože byl účastníkem řízení podle § 109 písm. c) stavebního zákona z titulu vlastnictví pozemku, na kterém má být provedena stavba cyklistické stezky, tj. pozemku parcelní číslo 3828/1 v katastrálním území Stará Bělá. Stěžovatel sice v katastru nemovitostí není uveden jako vlastník pozemku, ale vede o něj spor u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 26 C 388/2015, což bylo prvoinstančnímu orgánu známo z úřední povinnosti. Vzhledem k uvedeným závěrům stěžovatel dovodil, že mu zůstala zachována odvolací lhůta podle § 84 odst. 1 správního řádu. Stěžovatel odmítl závěr krajského soudu, že podle právní úpravy platné v rozhodné době měly správní orgány povinnost doručovat do vlastních rukou jen stavebníkovi a vlastníku stavby, na které má být provedena změna. Stěžovatel konstatoval, že podání, které učinil dne 15. 2. 2018 v žalobním řízení, nepředstavovalo rozšíření, avšak doplnění a rozvedení žalobních bodů, které byl krajský soud povinen zohlednit. Pokud se krajský

soud domníval, že podání není úplné či srozumitelné, měl postupovat podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“). Vzhledem k tomu, že krajský soud uvedeným způsobem nepostupoval a stěžovatel si sjednal právní zastoupení až později, odepřel mu spravedlnost. Vzhledem k uvedeným námitkám stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby vyhověl žalobě. Stěžovatel současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, přičemž konkrétní důvody návrhu uvedl v podání ze dne 25. 5. 2018.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel není vlastníkem pozemku parcelní č. 3828/1 v katastrálním území Stará Bělá, na kterém je realizována předmětná stavba. V době podání žádosti o stavební povolení bylo v katastru nemovitostí zapsáno Statutární město Ostrava jako vlastník uvedeného pozemku a z výpisu z katastru nemovitostí nebyl zřejmý žádný zápis, který by svědčil o probíhajícím řízení o vlastnickém právu. Nadto, Okresní soud v Ostravě rozsudkem ze dne 1. 11. 2017 č. j. 26 C 388/2015 - 251, zamítl žalobu, kterou se stěžovatel společně s A. Š. domáhali určení, že J. Š., narozený dne X, byl ke dni svého úmrtí majitelem uvedeného pozemku. Stěžovatel se proti tomuto rozsudku odvolal ke Krajskému soudu v Ostravě, avšak o odvolání dosud nebylo rozhodnuto. Samotná skutečnost, že stěžovatel podal žalobu na určení, že je vlastníkem předmětného pozemku, nemůže vést k závěru, že s ním správní orgány měly jednat jako s účastníkem řízení podle § 109 písm. c) stavebního zákona. Pokud by tak správní orgány učinily, jednaly by v rozporu se zákonem. Vzhledem k tomu, že stěžovatel je vlastníkem sousedního pozemku parcelní číslo X v katastrálním území Stará Bělá, byl účastníkem řízení podle § 109 písm. e) stavebního zákona a musel si být vědom, že mu budou písemnosti doručovány veřejnou vyhláškou podle § 144 správního řádu. Stěžovatel podle žalovaného chybně interpretoval § 115 odst. 5 a § 112 stavebního zákona ve spojení s § 144 odst. 5 a § 27 odst. 1 správního řádu. I kdyby byl žalobce vlastníkem pozemku, na kterém je stavba prováděna, a jeho účastenství by vycházelo z § 109 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, bylo by mu oznámení o zahájení řízení a stavební povolení v této právní věci v rozhodné době doručováno veřejnou vyhláškou. Žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, a odmítl tvrzení, že stěžovatel uplatnil všechny žalobní body již v podání ze dne 26. 7. 2017. S ohledem na uvedené závěry žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to z toho důvodu, že přiznáním odkladného účinku se podle § 73 odst. 3 s. ř. s. pozastavují účinky napadeného rozhodnutí pouze do skončení řízení před soudem. Rozhodování o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku by tedy nemělo žádný smysl za situace, kdy se řízení tímto rozsudkem končí a rozsudek je vydán neprodleně po nezbytném poučení a po obdržení spisové dokumentace.

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“),

podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud přisvědčil tvrzení, že stěžovatel v doplnění žaloby ze dne 15. 2. 2018 nevznesl nový žalobní bod, ale rozvedl argumentaci, kterou načrtl již v žalobě ze dne 26. 7. 2017. Krajský soud ovšem v odůvodnění rozsudku neuvedl, že se doplněním žaloby vůbec nezabýval, přičemž podle Nejvyššího správního soudu vyložil právní úvahy, které bezezbytku vyvrací včas vznesený žalobní bod, a to včetně veškeré argumentace, bez ohledu na okamžik jejího uplatnění. Vzhledem k tomu, že krajský soud v žalobě shledal projednatelný žalobní bod, stěžovateli nelze přisvědčit, že měl postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[9] Vzhledem k tomu, že žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti prvoinstančnímu orgánu pro opožděnost, v posuzované věci byla podstatná toliko otázka, zda stěžovateli skutečně marně uplynula odvolací lhůta, a to s ohledem na tvrzení, že mu prvoinstanční orgán ve stavebním řízení doručoval písemnosti v rozporu se zákonem. Předně, i kdyby byl stěžovatel účastník stavebního řízení podle § 109 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, odpovídalo by jeho postavení v rozhodné době účastenství podle § 27 odst. 2 správního řádu. Stěžovatel totiž v posuzované věci netvrdil, že se na něj vztahuje prvoinstanční rozhodnutí pro společenství práv či povinností s žadatelem o stavební povolení, tj. se Statutárním městem Ostrava, a nic takovému závěru ani nenasvědčuje. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 7. 2014, č. j. 6 As 133/2013 - 83, konstatoval, že „[ú]*častníkem řízení podle ust. § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu může být žadatel* […] *a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností se žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu. Aby tedy mohl být stěžovatel považován za účastníka řízení ve smyslu citovaného ustanovení, musí splnit dvě podmínky. Jednak musí být dotčenou osobou, tedy osobou, jíž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (§ 2 odst. 3 správního řádu) a jednak musí být se žadatelem ve společenství práv nebo povinností. Takovým společenstvím práv může být podílové spoluvlastnictví určité věci. Pokud např. jeden ze spoluvlastníků stavebního pozemku v podílovém spoluvlastnictví podá žádost o zahájení správního řízení týkající se této věci, jsou účastníky tohoto řízení i ostatní spoluvlastníci, kteří žádost o zahájení řízení nepodali. Tito spoluvlastníci jsou pak dotčenými osobami. Lze uvést i obdobné případy, kdy dochází k velice těsnému propojení práv a povinností subjektů podobně jako je tomu v případě spoluvlastníků věci, např. v případě vztahů mezi účastníky veřejnoprávní smlouvy ve smyslu ust. § 161 správního řádu nebo sporného řízení ve smyslu ust. § 141 správního řádu.*“

[10] I v případě, že by stěžovateli nebylo prvoinstanční rozhodnutí řádně oznámeno, ve smyslu § 84 odst. 1 správního řádu by byl oprávněn podat proti němu odvolání nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy bylo oznámeno poslednímu z účastníků. Ze spisové dokumentace přitom vyplývá, že poslednímu z účastníků bylo prvoinstanční rozhodnutí doručeno dne 25. 4. 2015. I kdyby tak prvoinstanční orgán postupoval při doručování v rozporu se zákonem, stěžovatel by byl ve smyslu naposledy uvedeného ustanovení

oprávněn podat odvolání nejpozději do dne 25. 4. 2016, přičemž jeho odvolání ze dne 11. 4. 2017 by bylo i nadále opožděné.

[11] Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného poukazuje na rozsudek ze dne 5. 8. 2015, č. j. 2 As 237/2014 - 40, ve kterém vyslovil, že „[m]*ožnost doručovat veřejnou vyhláškou i známým účastníkům stavebního řízení (tj. i těm, na jejichž pozemcích má být stavba realizována) je odůvodněna zvláštní povahou řízení o liniových stavbách či jiných rozsáhlých stavbách s velkým počtem účastníků řízení (že se o takovou stavbu s velkým počtem účastníků řízení ve svém souhrnu jednalo i v nyní posuzované věci nezpochybňoval ani stěžovatel). Úprava doručování veřejnou vyhláškou ve stavebním řízení za účinnosti starého stavebního zákona (srov. jeho § 61 odst. 4 ve spojení s § 69 odst. 2) tedy dopadala i na vlastníky pozemků, na nichž má být takto rozsáhlá stavba realizována, a ze stejného principu vychází i nový stavební zákon (srov. jeho § 113 odst. 3 a § 115 odst. 5; viz rovněž § 144 správního řádu), který vyžaduje, aby se oznámení o zahájení stavebního řízení a stavební povolení doručovalo vždy osobně pouze stavebníkovi a vlastníkovi stavby, na které má být provedena změna (nikoliv tedy např. vlastníkovi pozemku, na němž má být stavba realizována).*“ Z citovaného rozsudku je zřejmé, že prvoinstanční orgán by nebyl povinen doručovat stěžovateli písemnosti do vlastních rukou, i kdyby měl ve stavebním řízení postavení účastníka podle § 109 písm. c) stavebního zákona.

[12] Vzhledem k dosud uvedeným závěrům je zřejmé, že stěžovatelem předestřená argumentace nemůže nikterak zpochybnit postup žalovaného. Toliko pro úplnost Nevyšší správní soud dodává, že stěžovateli ve stavebním řízení nepříslušelo postavení podle § 109 písm. c) stavebního zákona. Prvoinstanční orgán označil za vlastníka pozemku parcelní číslo 3828/1 v katastrálním území Stará Bělá statutární město Ostrava uvedené ve výpisu z katastru nemovitostí v souladu se zásadou materiální publicity. Samotná skutečnost, že stěžovatel vede o předmětný pozemek spor, neprokazuje, že je jeho vlastníkem ve smyslu § 109 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé zamítl.

[14] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Procesně úspěšný žalovaný sice uplatnil náklady právního zastoupení, ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2012, č. j. 2 As 104/2012 - 35, se však nejedná o orgán veřejné moci, který by nebyl schopen kvalifikovaně obhajovat svá rozhodnutí či jiné úkony před soudem a argumentovat v jejich prospěch bez právní pomoci advokáta. Náklady vynaložené na zastoupení advokátem Nejvyšší správní soud nepovažoval za důvodně vynaložené a žalovanému nepřiznal jejich náhradu. Účelně vynaložené náklady nad rámec běžné činnosti žalovanému nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu